

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Ticaret Bakanı Ömer Bolat tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 05.08.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

İran üzerinden Nahçıvan (Azerbaycan) güzergâhını kullanan Türk uluslararası taşımacılık firmalarına ait TIR'ların ve şoförlerinin, İran tarafında yaklaşık 17 gün, Nahçıvan tarafında ise günlerce bekletildiği; araçların defalarca X-Ray ve güvenlik kontrollerinden geçirilmesine rağmen gümrüklü ambar sahasında işlemlerin son derece yavaş yürütüldüğü yönünde kamuoyuna yansıyan ciddi iddialar bulunmaktadır.

Özellikle yaş sebze ve meyve taşıyan frigorifik TIR'ların uzun süre bekletilmesi nedeniyle ürünlerin bozulma riski artmakta, soğutucu sistemlerin kesintisiz çalıştırılması zorunluluğu yüksek yakıt maliyetlerine yol açmakta, ihracatçılar, nakliyeciler ve üreticiler ağır ekonomik zarara uğramaktadır.

Uluslararası ticaret koridorlarının etkin işlemesi, ihracatın sürdürülebilirliği ve Türk taşımacılık sektörünün rekabet gücünün korunması bakımından söz konusu iddiaların açıklığa kavuşturulması büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın, İran-Nahçıvan sınırında Türk TIR'larının günlerce bekletildiğine ilişkin bilgisi bulunmakta mıdır?
2. Son iki yıl içerisinde İran-Nahçıvan güzergâhında bekleme nedeniyle mağdur olan Türk plakalı TIR sayısı kaçtır?
3. Bu beklemeler nedeniyle ihracatçılarımızın, nakliyecilerimizin ve üreticilerimizin uğradığı ekonomik zarara ilişkin Bakanlığınızın yaptığı bir tespit veya etki analizi bulunmakta mıdır?
4. Yaş sebze, meyve ve diğer bozulabilir gıda ürünlerinin beklemeler nedeniyle zarar görmesine ilişkin Bakanlığınıza ulaşan şikâyet sayısı kaçtır?
5. İran ve Nahçıvan gümrük makamlarıyla bekleme sürelerinin azaltılması ve gümrük işlemlerinin hızlandırılması amacıyla herhangi bir resmi görüşme yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları nelerdir?
6. Türk ihracatçılarının ve uluslararası taşımacılık firmalarının mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından alınan veya alınması planlanan tedbirler nelerdir?
7. İran-Nahçıvan güzergâhında yaşanan gecikmeler nedeniyle alternatif taşıma koridorlarının kullanılması konusunda Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma var mıdır?

8. Türk taşımacılık sektörünün uluslararası sınır kapılarında karşılaştığı bekleme sürelerini azaltmak amacıyla ikili veya çok taraflı yeni anlaşmalar yapılması yönünde bir çalışma yürütülmekte midir?
9. Türk TIR'larının yabancı ülke sınır kapılarında uzun süre bekletilmesi nedeniyle oluşan zararların tazmini veya telafisine yönelik uluslararası girişimler yapılmakta mıdır?
10. İhracatın kesintisiz sürdürülebilmesi ve lojistik zincirinin aksamaması amacıyla İran-Nahçıvan güzergâhında yaşanan sorunların kalıcı olarak çözülmesi için kısa, orta ve uzun vadede hangi somut adımların atılması planlanmaktadır?
11. Söz konusu bekleme sürelerinin Türkiye'nin ihracat teslim sürelerine, dış ticaret performansına ve uluslararası lojistik rekabet gücüne etkisine ilişkin Bakanlığınız tarafından hazırlanmış herhangi bir rapor veya değerlendirme bulunmakta mıdır?
12. Türk TIR şoförlerinin sınır kapılarında temel insani ihtiyaçlarını karşılayabilecek barınma, sağlık, yakıt, gıda ve güvenlik hizmetlerine erişimin sağlanması amacıyla ilgili ülkeler nezdinde yürütülen çalışmalar nelerdir?